

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

Eu aparțin acelei familii de comedianți provinciali eroi, care „debutează în fiecare seară...Eroi ai umilinței și-ai decepției înfruntate, care zilnic dau piept cu viața, zilnic sunt nevoiți s-o înșface de gât, să lupte cu ea și, neputând-o învinge, o reiau zilnic de-a capo*.

O ciomăgeala fără chip de îndurare sunt debuturile tuturor acelora care nu vin pe lume târând după ei domenii, ori proiecții plătite cu vânzarea demnității omenеști. Ei debutează până la moarte, așa cum mereu o ia de-a capo, muncitorul revoltat și resemnat al timpurilor noastre, sătul de viață după prima săptămână de „debut” într-o ocnă capitalistă.

Soarta acestora am avut-o și eu, de câte ori „aruncam ancora” în vrun oraș din lumea asta fără suflet. Deosebirea însă între mine și regula generală, e că eu am avut două feluri de debuturi, strâns înlănțuite între ele, și că pe amândouă le-am tratat în chip deosebit: când debutam ca „hamal de la Brăila”, mi-era indiferent dacă patronul se purta obraznic cu marfa brațelor mele; știam că nu din gingășie omenirea e împărțită în stăpâni și robi. Dar când „hamalul” se metamorfoza în artist (iertăți-mi cuvântul supărător!), atunci când ridica prețul mărfii sale și striga: jos labele! Îngăduită fie-vă murdărirea cocinei noastre sufletești [...] Restul, tot restul simțurilor mele, scapă puterilor voastre, nu vă mai privește, afară! netrebnici monopolizatori a vieții. [...]

Arta mea de azi poate să sfideze cu mândrie toată nemernicirea unui trecut de umilinți: ea n-a fost umilită. Nici un Cazaban* al vreunei spelunci „literare” nu va putea vreodată să exhibeze un manuscris al meu rămas prizonier într-un sertar de redacție, când se știe, așa cum o mărturisește mai ales Demetrius, în răspunsul său, „cu câtă furie e bântuită tinerețea de setea de notorietate”. Seta asta eu n-am avut-o. N-o am nici azi, când din multe țări îmi vin cereri de colaborare.

Panait Istrati, *Trecut și viitor*

*de-a capo – de la capăt, de la început

*Cazaban – Alexandru Cazaban (1872-1966, n. Iași) prozator român

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text.

1. Menționează sensul din text al secvenței „hamalul” se metamorfoza în artist.
2. Indică motivul pentru care Istrati se consideră un erou al umilinței.
3. Explică motivul pentru care Istrati crede că exista o diferență între el și regula generală.
4. Precizează asemănarea dintre Istrati și un muncitor al timpurilor noastre.
5. Prezintă semnificația secvenței spelunci „literare” valorificând textul dat.

B. Redactează un text de 150 – 300 de cuvinte, în care să argumentezi dacă viața unui artist este sau nu grea, folosind informațiile din fragmentul extras din volumul *Trecut și viitor* de Panait Istrati.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea tezei/problematicii puse în discuție;	2 puncte
– menționarea poziției pe care o ai față de teză/problematică;	2 puncte
– enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate poziției adoptate;	12 puncte
– formularea unei concluzii pertinente;	2 puncte
– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare;	1 punct

Notă!

În elaborarea răspunsului, te vei raporta la informațiile din fragmentul dat.

Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul dat, evidențiind două trăsături ale realismului, din fragmentul următor.

În marginea Dunării se legănavu ancorate douăsprezece luntre. Pe botul lor se uscau ave, prostovoale și plase ude. Un băiat cu șapcă ponosită, cu flaneaua veche înverzită în coate avea obiceiul să se târască prin ierburi după ouă de pasăre și pe pantalonii suflecați pe fluierul piciorului, întinsese o scândură ca un podeț pe marginea a două luntre și se lungise cu fața la soare, ținând sub braț două păpuși de lut, coapte în foc, pietrificate, ca niște mici monștri. De dincolo de Dunăre, din baltă, unde se bălăceau turme de porci, luptându-se să găsească rizomul stufului în apele murdare, vântul aducea miros de nămol.

Băiatul părea adormit, dar nemișcarea lui era ca a sălbăticiunilor ieșite la pradă; toate simțurile-i ședeau la pândă. Deasupra peretelui de piatră, în fața casei lemnarului, taică-su și încă vreo douăzeci de oameni se certau, strigau să fie lăsați să intre într-o remiză de căruțe vechi

Fănuș Neagu, *Jurnal cu fața ascunsă*